

Dienst: 18-05-2008 Neerijnen, ds. C.A. van der Graaf.

Serie: 'Waarom ik een Christen ben.'

Preek (4): Door te sterven aan het kruis, verzoent Jezus mij met God.

Schriftlezingen:

- Hebr. 9: 24-28
- Mark.10:41-45
- Rom. 5:18-21
- Ef. 2:11-18
- 2. Kor.5:19-21

Vanavond zullen we verder gaan met de serie 'waarom ik een Christen ben'. De vorige keer hebben we met elkaar voor de eerste keer stilgestaan bij het kruis van Christus. Toen hebben we gezien dat het kruis van de Heere Jezus Christus ons het karakter van de Heere bekend maakt. Hij is 'Heilige Liefde' zagen we. Vanavond gaan verder nadenken over de betekenis van het kruis van Christus. De vraag die centraal staat is nu : wat heeft Jezus Christus eigenlijk 'bereikt' door aan het kruis te sterven? Wat is zögezegd het resultaat van Zijn dood?

Het antwoord dat vanavond centraal staat is: Door te sterven aan het kruis, verzoent Jezus mij met God. Het gaat vanavond dus over 'verzoening'. Dat is een heel bekend begrip in de kerk. Hoe je het ook wendt of keert, voor gelovigen van alle tijden en plaatsen is 'verzoening' een kostbaar en onmisbaar woord geweest. Een woord om mee te leven en om mee te sterven. 'Jezus, uw verzoenend sterven is het rustpunt van mijn hart.'¹ Tegelijkertijd is het niet voor iedereen zondermeer direct helder wat met dit woordje bedoeld wordt. Er zitten heel veel kanten aan de verzoening. Enkele hiervan zullen vanavond besproken worden.

Heel eenvoudig gezegd komt het op het volgende neer bij de verzoening: Jezus Christus zorgt er voor dat het weer goed komt tussen mij en tussen de Heere. Dat is zögezegd de basis. We hebben als mensen een groot probleem. Dat probleem wordt in de Bijbel samengevat met het woordje zonde. We doen zonden, deze komen voort uit een zondig hart (neiging om te zondigen) en daardoor zijn we vreemden voor God, liggen we in de dood. Jezus Christus' lijden en sterven aan het kruis is de oplossing voor dit probleem. Natuurlijk is Jezus voor meer gekomen. Jezus is niet alleen gestorven voor onze zonden, maar Hij is voor ons hele hebben en houden naar deze wereld gekomen. Daar zullen we het nog met elkaar

¹ Muis, 'Verzoening; lezing gehouden op 10 maart 2008 te Waalwijk', 2.

over hebben als het gaat over het werk van de Heilige Geest. Maar de basis van ons geloof is toch wel dit: Jezus Christus maakt het weer goed tussen mij en tussen de Heere. Dat is zeg maar het fundament waar we steeds ook weer bij terug moeten komen als gemeente. Hoe onvoorstelbaar genadig en rijk dat is. Zodat het niet vanzelfsprekend wordt en zodat het woordje 'verzoening' niet versleten raakt. Laten we ons als gemeente steeds weer oefenen in zelfkennis en in kennis van de Heere en Zijn genade. Wij zijn en blijven tot onze laatste snik dode zondaars, maar God verzoent door Jezus Zichzelf met ons. Hij maakt het goed en in orde.

Nu is datgene wat Jezus Christus heeft bereikt aan het kruis zo rijk en vol genade, dat in het Nieuwe Testament verschillende beelden gebruikt worden om dat onder woorden te brengen. Ik beperk me in deze preek tot de vier belangrijkste beelden. Deze beelden overlappen elkaar voor een belangrijk deel, tegelijk belichten ze ook op hun eigen manier een apart onderdeel van het werk van Jezus. Al deze beelden zijn nodig om te verkondigen wat Jezus voor ons bereikt heeft. We moeten deze beelden ook allemaal naast elkaar laten staan. Zo houden we zicht op het rijke werk van Jezus Christus, dat niet zo maar 1-2-3- in een allesomvattend beeld te vangen is. Mensenwoorden schieten tekort. Het werk van Jezus Christus, de wegen van de Heere, zijn zo heerlijk dat we steeds andere beelden en woorden nodig hebben om hierover te vertellen en na te denken.

Hebr. 9: 24-28; Jezus offert Zichzelf

Het eerste beeld dat in het Nieuwe Testament gebruikt wordt voor het werk van Jezus Christus is het beeld van het offer. Hij offerde zichzelf om de zonden van mensen te weg te nemen. Hij vernietigde zichzelf tot in de dood om de zonden van mensen te vernietigen (taal van Hebr. 9). Deze taal neemt ons mee naar het Oude Testament, naar de tabernakel en naar de tempeldienst. Naar de offers die hier gebracht werden. Uit deze hele offercultus spreekt het diepe besef dat onze zonden de relatie met God verbreken. Als je zondigt, verspeel je je leven, omdat je zo het contact verbreekt tussen jezelf en de Levende! De zonde kan voor Hem eenvoudig weg niet kan bestaan. Wie zondigt maakt zich onmogelijk in Israël, maakt zich onmogelijk bij God. God Zelf geeft de mogelijkheid aan mensen om het goed te maken, door het brengen van een offer. Op grote Verzoendag werd de zonde en de schuld van het volk van Israël overgedragen op een offerdier. Dat werd vervolgens de woestijn ingestuurd. Een ander dier werd geslacht en zijn bloed (levenskracht) werd gesprenkeld op de ark, in de aanwezigheid van God. De boodschap van dit hele gebeuren was: jij als mens verspeelt door te zondigen je leven, maar een ander levend wezen sterft in jouw plaats. Zo werd gesymboliseerd dat God de zonde van het volk wegnam. Christus

stelde Zich, volgens de verkondiging in het NT, beschikbaar als 'offerdier'. Op Hem gingen de zonden van mensen over en Hij stierf in hun plaats 'buiten de legerplaats', zodat zij konden en kunnen leven.

Deze taal staat over het algemeen vrij ver van onze belevingswereld. We moeten moeite doen om ons hier een voorstelling bij te kunnen maken. Er wordt naar aanleiding van deze taal nog wel eens de vraag gesteld: wil God bloed zien? Het antwoord op deze vraag is: nee. God wil geen bloed zien, Hij is niet wraakzuchtig of bloeddorstig. Het bloed is in het Oude Testament een symbool voor het leven, voor de levenskracht. Wanneer er bij het offeren bloed vloeide, was dit niet omdat God graag bloed wilde zien. Dit bloed symboliseerde treffend (te verstaan tegen de achtergrond van die tijd!) dat er door mensen heel wat op het spel gezet is door de zonde in hun leven toe te laten. Je verspeelt je leven als je zondigt, want zo verbreek je de relatie met de Levende. Alleen door de dood kunnen de gevolgen van de zonde ongedaan gemaakt worden: gedane zaken nemen geen keer. In de tweede plaats vloeit nergens in het Oude Testament het bloed van mensen als offer. En in het Nieuwe Testament is de verkondiging dat God Zijn eigen vlees en bloed geeft: Jezus Christus, waarlijk God en waarlijk mens. Hij zorgt Zelf voor een 'offerdier'. En als laatste: het offer van Jezus Christus is voldoende, na Jezus hoeft er geen bloed meer te vloeien om mensen met God te verzoenen.

In dit beeld staan dus onze zonden centraal die door de dood van Jezus vernietigd worden. Ze staan ons niet meer, nooit meer, in de weg in onze relatie met God.

Mark.10:41-45; Jezus betaalt de losprijs

We verlaten de tempel en de offercultus en we verplaatsen ons naar de markt, naar de plaats waar onder anderen slaven verhandeld worden. Voor een bepaalde prijs verwisselen ze van eigenaar. Volgens de Bijbel zijn mensen sinds de zondeval slaven geworden van andere machten dan God. We leven in de ban van allerlei vijanden en machten: onszelf, de zonde, de dood, de duivel. Deze machten staan ons in de weg om God helemaal lief te hebben en de mensen om ons heen goed te doen. Ze blokkeren het contact met God. Jezus Christus koopt door Zijn dood ons vrij van deze machten. Hij bevrijdt ons door de losprijs voor ons leven te betalen. Het is een hoge prijs. Hij betaalt met Zijn eigen leven. Christus' dood bevrijdt ons van allerlei machten die ons in de greep houden en stelt ons in de vrijheid om Hem te dienen en zo tot ons recht te komen in een relatie met God. Het gaat in dit beeld niet zozeer om degene aan wie betaald wordt (dat is niet duidelijk). Het gaat om degene voor

wie betaald wordt en om de hoogte van de losprijs (Jezus' eigen leven). Jezus koopt je vrij van de machten, nu ben je Zijn eigendom!

In dit beeld valt de nadruk dus op het feit dat Jezus Christus door zijn dood, ons bevrijdt van afgoden, van machten en ons de kracht en vrijheid geeft om God te dienen.

Rom. 5:18-21; Jezus ondergaat de straf

Met het volgende beeld verlaten we de slavenmarkt en verplaatsen we ons naar de rechtbank. De plaats waar recht gesproken wordt. Mensen worden in de Bijbel getekend als personen die willens en wetens tegen God in opstand zijn gekomen. In zo'n situatie zijn er geen gemakkelijke oplossingen. God is rechtvaardig en Heilig. Hij veroordeelt deze opstand en spreekt recht. In het kruis zien we hoe serieus God de zonde neemt. Hoe diep Hij die veroordeelt. Het kruis laat zien welke boete en welke straf er staan op onze opstand tegen God. Die straf, boete of, in de woorden van Romeinen 5, die schuld zorgen voor een kloof tussen ons en tussen God. Voor een boete die voor ons niet te betalen is. Voor een straf die door ons niet te boeten is. Voor de Hemelse Rechtbank vertegenwoordigt Jezus de gevallen mensen. Hij gaat op hun plaats staan en ondergaat in hun plaats de straf, de doodstraf. Hij betaalt, met andere woorden, de boete die openstaat met Zijn eigen leven. Wij verdienen de straf, Jezus Christus ondergaat hem. Hij het oordeel, wij de vrijspraak.

In dit beeld valt dus de nadruk op de straf die staat op de zonde. Wij verdienen de straf en Jezus Christus ondergaat de straf. Hierdoor mogen wij, zondaar, toch tegelijk rechtvaardig heten.

Ef. 2:11-18; Jezus sluit vrede met God

Met het laatste beeld laten we het tempelplein, de markt en de rechtbank achter ons en verschuift het beeld naar de kring van de relaties die wij onderhouden in het gezin en in de familie. Daarom spreekt dit beeld, dat toch het dichtst bij onze eigen beleving staat, ons vaak het meest aan. Jezus sluit in onze plaats vrede met God. Hij heelt de verbroken relatie. Hij brengt ons weer in contact met de Vader, Hij zorgt voor de mogelijkheid dat we weer thuis komen bij de Heere. Dat we zagezegd weer kind aan huis worden bij Hem. Zo mogen wij op voorspraak van Jezus, kind van Hem worden. We krijgen toegang tot de Vader. We mogen in Zijn aanwezigheid verkeren. Hij wil in ons wonen en wij mogen bij Hem komen. Of in een ander beeld: in het geloof worden we geadopteerd tot kinderen en zullen we mogen delen in de erfenis. Jezus noemde God, Zijn Vader. Wij worden uitgenodigd om Hem ook Vader te

noemen door Jezus Christus. En met dat ik kind van Hem ben, ontvang ik nieuwe broers en zussen. De vrede met God, brengt ook vrede met andere mensen teweeg. In Efeze tussen Joden en heidenen. In deze vrede mogen we ons in de gemeente ook oefenen. Door Jezus Christus hebben wij toegang tot de Vader, vrede met Hem en met elkaar.

In dit laatste beeld valt vooral de nadruk op de persoonlijke relatie met God die door Jezus hersteld wordt.

Zo hebben we vier beelden bekeken die in de Bijbel gebruikt worden om de betekenis van de dood van Jezus te verduidelijken. Alle beelden zijn nodig om de verscheidene aspecten van de verzoening aan bod te laten komen. Naast de verschillen, zijn er belangrijke overeenkomsten. Ik beperk me tot de drie meest in het oog springende.

In de eerste plaats komen wij mensen er bij alle beelden die gebruikt worden voor het werk van Jezus Christus, niet echt best van af. Wij zijn en blijven zondige mensen die het niet voor elkaar krijgen om te leven tot eer van God en heil van de mensen om ons heen. We hebben een groot probleem. Vervolgens wordt uit alle beelden duidelijk dat de Heere God Zelf het daar niet bij laat zitten, maar actie onderneemt om die gebroken relatie tussen ons en Hem weer goed te maken. Hij is de eerste die aan de slag gaat. Hij probeert ons te verzoenen met Hem. Daarop ligt bijvoorbeeld in 2 Kor.5:18 alle nadruk. Het is God Zelf die ons met Zichzelf verzoent. Niet wij doen dat, maar Hij zorgt daar Zelf voor in Zijn liefde en genade. Hij is de beledigde partij, Zijn eer is aangetast en toch zet Hij de eerste stap in de richting van verzoening: Hij zorgt in Jezus voor het offerlam, Hij zorgt ervoor dat de losprijs betaald wordt, dat de straf gedragen wordt, dat de machten ontkracht worden. Hij zet de eerste stap in dat hele gebeuren van de verzoening.

Wil je dat het goed komt tussen jou en tussen God? Dan moet je bij Jezus zijn. Ook daarin stemmen de gebruikte beelden met elkaar overeen. Vandaar de oproep: 'laat je met God verzoenen.' Laat het aan je gebeuren, open je handen en ontvang het resultaat van de dood van Jezus, als een geschenk uit Zijn hand. Het is de enige manier om vrede te vinden met God. De enige weg die je redt van de ondergang.

Waarom ik een Christen ben? Omdat God Zelf door de dood van Jezus Christus Zich met mij verzoent. Hoe weet ik dat zo zeker? De opstanding van Christus is het bewijs. De opstanding is God's definitieve goedkeuring van het plaatsvervangende lijden en sterven van Jezus voor de zonden van de hele wereld. Door het geloof mag ik hier in delen.